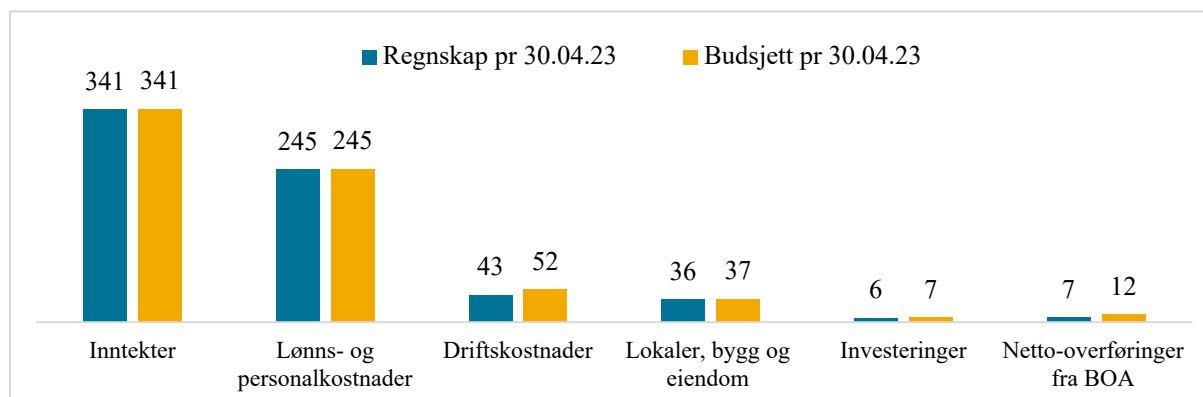

Utvidet økonomirapport for Det helsevitenskapelige fakultet

1 Budsjet og regnskap

Alle tall er presentert i hele millioner kroner. Kostnader og merforbruk er presentert med negativt fortegn i tabeller.

1.1 Bevilgningsøkonomien (BEV)

Figur 1. Inntekter og kostnader BEV - regnskap i forhold til budsjett

Inntekten på 341 mill. kr består hovedsakelig av bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (KD), men også diverse salgs- og driftsinntekter og interne overføringer fra nivå 1. Fakultetet har i 1.tertial mottatt 280 mill. kr gjennom budsjettfordelingen til UiT, 19 mill. kr til rekrutteringsstillinger som er i løp, samt 8 mill. kr i strategiske tildelinger fra UiT.

Lønns- og personalkostnader er den største utgiftsposten, men det er relativt små avvik i forhold til budsjett på overordnet nivå. Hvis denne kategorien grupperes i lønnskostnader, personalkostnader og refusjoner/tilskudd ser man imidlertid en del avvik mellom postene. Refusjon av sykepenge og foreldrepenger er større enn budsjettet, mens lønns- og personalkostnadene er noe høyere enn planlagt. Regnskapsførte lønnskostnader er 2,4 mill. kr mer enn reelt i 1.tertial og skyldes en feil i DFØs rapport for avsetning av timekontrakter. Beløpet er ikke vesentlig for Helsefak, men det er et betydelig beløp for UiT samlet. Feilen rettes opp i mai, og DFØ vil søke å unngå at dette gjentas.

I budsjettet er det tatt høyde for 3% lønnsvekst, som var i tråd med den lønns- og priskompensasjon som ble gitt i statsbudsjettet for 2023. I lønnsoppgjøret for 2023 er det imidlertid enighet om en ramme på 5,2%. Dette gir en betydelig økning i lønnskostnaden i forhold til det som er budsjettet per nå. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett vil UiT kompenseres for høyere lønns- og prisvekst, og fakultetet forutsetter at den ekstra bevilgningen fordeles til enhetene for å håndtere de økte lønnskostnadene.

Kostnader til drift og investeringer, hovedsakelig knyttet til øremerket aktivitet, er noe lavere enn budsjettet i perioden. Det er normalt å se en del mindreforbruk på denne tiden av året, og man forventer at aktivitetsnivået tar seg opp i høstsemesteret. Internhusleien for inneværende år viser seg å bli noe lavere enn signalisert i forbindelse med revidert budsjettfordeling for UiT. Dette frigjør et

handlingsrom på fellesadministrasjonen som vil innarbeides i forbindelse med høstens budsjettgjennomgang.

Netto-overføringene fra BOA¹ har styrket bevilgningsøkonomien til fakultetet med totalt 7,3 mill. kr hittil i år, noe som er 4,7 mill. kr mindre enn budsjettet i bevilgningsøkonomien.

	Regnskap	Budsjett	Budsjett-
	Pr 30.04.23	Pr 30.04.23	avvik
Frikjøp	8,3	9,8	1,5
Indirekte kostnader	35,1	33,3	-1,8
Leiested / infrastruktur	2,9	3,9	1,0
Egenfinansiering	-38,8	-35,6	3,1
Prosjektavslutning BOA	1,0	0,6	-0,4
Overforbruk BOA	-1,3	0,0	1,3
SUM netto-overføringer BOA	7,3	12,0	4,7

Tabell 1 – Sammenstilling regnskap og budsjett i bevilgningsøkonomien

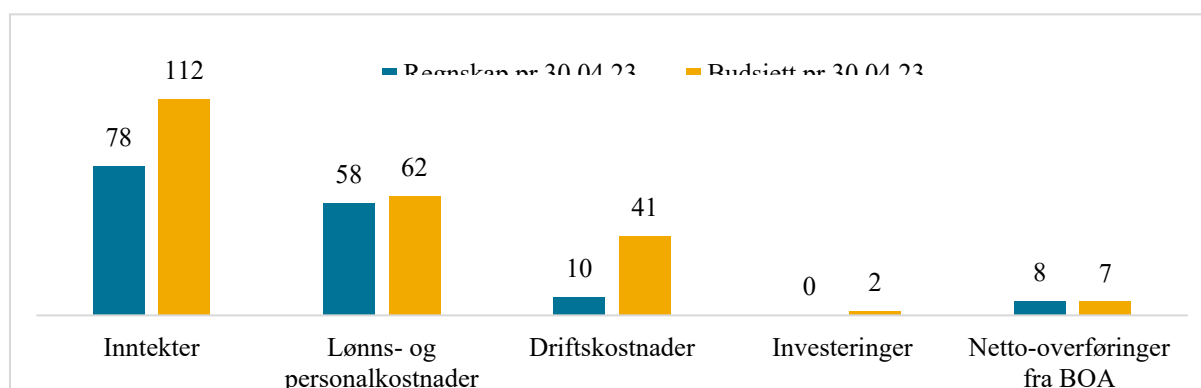
Regnskapet viser en del avvik på de fleste kategorier, men det er særlig avvik på egenfinansiering som utmerker seg. Egenfinansieringen er 3 mill. kr høyere enn budsjettet i perioden sett fra bevilgningssiden. Avvik knyttet til leiested/infrastruktur skyldes at et par av kjernefasilitetene ikke har sendt inn grunnlag for intern fakturering hittil i år.

Regnskapet viser 1,3 mill. kr i overforbruk i BOA i perioden. Dette skyldes at man i noen prosjekter har brukt mer enn kontraktbeløpet som er avtalt med finansieringskilden. Det kan være at kontraktbeløpet ikke er oppdatert riktig i systemet, eller at man belaster mer kostnader enn det man har finansiering for. Overforbruket belastes i bevilgningsøkonomien og reduserer avsetningene i bevilgningen tilsvarende.

Det er fortsatt en del usikkerhet knyttet til størrelsen på netto-overføringene fra BOA. Beløpene baseres på det som budsjetteres i de enkelte BOA-prosjekter ved at det på et tidspunkt, når budsjettene er oppdatert, gjøres en import til BEV som speiler netto-overføringene fra BOA. Dette er i utgangspunktet noe som skal forenkle budsjettarbeidet. Det er imidlertid mye automatikk knyttet til BOA-prosjektene som man ennå ikke har kontroll på. Det er særlig utfordrende at man på grunn av automatikk i systemet er avhengig av å revidere 2022-budsjettet for å kunne legge et oppdatert BOA-budsjett for 2023 og kommende år. Dette er en problemstilling man ble kjent med først i midten av mars. Økonomene har strebet etter å gjøre nødvendige budsjettjusteringer, men det har vært ressurskrevende. Rent tidsmessig har det ikke vært anledning til å gjøre en ny import og vurdering av netto-overføringer fra BOA for rapportering for 1.tertial. Det er derfor ikke symmetri mellom det som budsjetteres i BOA og det som er budsjettet i bevilgningsøkonomien på nåværende tidspunkt. Dette vil oppdateres og skal være á jour til neste rapportering.

¹ Netto-overføringer fra BOA er interne transaksjoner mellom BEV og BOA hvor frikjøp av ansatte, indirekte kostnader og infrastruktur er en inntekt i bevilgningsøkonomien, mens egeninnsats er en kostnad.

1.2 Bidrag- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Figur 2. Inntekter og kostnader BOA - regnskap i forhold til budsjett

Regnskapet viser at BOA-inntekten er 34 mill. kr lavere enn budsjettet. I BOA periodiseres inntekten i takt med påløpte kostnader, slik at lavere inntekt betyr lavere aktivitetsnivå. Aktivitetsnivået er stort sett lavere enn planlagt på alle enheter.

Lønnskostnadene er 4 mill. kr (6,5%) lavere enn planlagt. Driftskostnadene er omtrent 24 % av det som er budsjettet i perioden. Det er lavere driftskostnader i flere prosjekter, og det er behov for å se på periodisering av kostnadene. Et eksempel er datainnsamlingen «Saminor 3», som er i en forprosjektfase med lavere aktivitetsnivå, men som ser ut til å være budsjettet med relativt høyt aktivitetsnivå allerede i 1.tertial. Det må nevnes at det å legge inn riktig periodisering av kostnader i BOA-budsjettene krever uforholdsmessig mye trykking i systemet. Man har derfor ikke prioritert å bruke kapasitet på det, all den tid det er så mye å sette seg inn i knyttet til selve løsningen.

Det er imidlertid viktig å få et bedre periodisert budsjett også i BOA. Når man har et så mye større mindreforbruk på drift enn lønn kan det være en risiko for at fremdriften i prosjektene er for dårlig, slik at prosjektet må forlenges for å kunne gjennomføres. En slik forlengelse må ofte dekkes gjennom egenfinansiering, og behovet blir gjerne synlig først mot slutten av prosjektperioden hvis man ikke har fokus på årsak til mindreforbruk underveis i prosjektet.

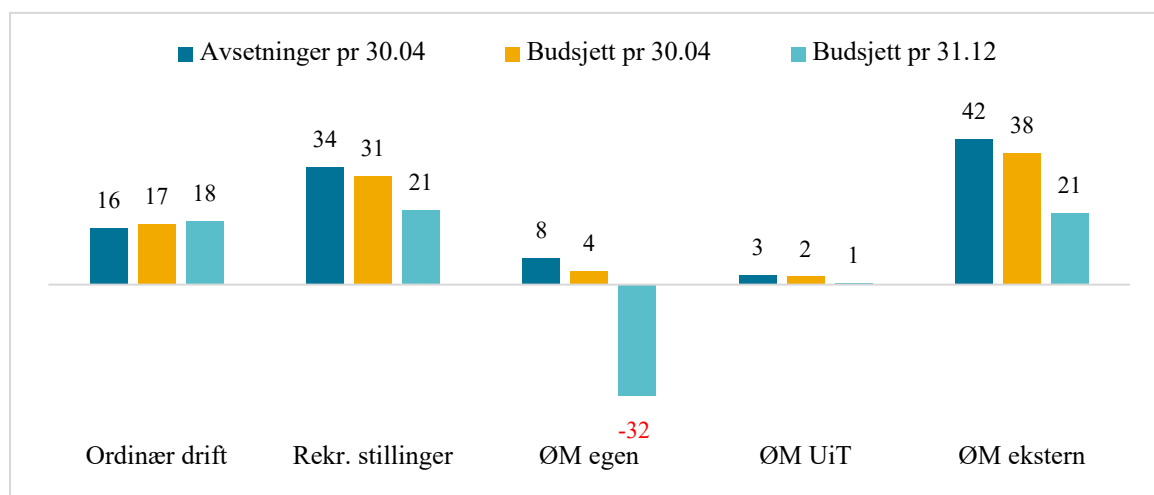
BOA-inntekter er inntil videre en del av finansieringsmodellen til KD, og lavere aktivitetsnivå enn budsjettet kan medføre lavere bevilgning enn man har lagt til grunn i årene fremover. Tabellen under viser BOA-inntektene for 1.tertial. Her er inntekter fra EU og NFR skilt ut da det er satsningsområdet ved UiT.

	Regnskap Pr 30.04.23	Budsjett Pr 30.04.23	Budsjett- avvik
EU-inntekter	0,9	2,6	1,7
NFR-inntekter	8,4	17,3	8,9
Andre bidragsinntekter	67,4	91,3	23,9
Oppdragsinntekter	0,8	1,0	0,1
SUM BOA-inntekter	77,5	112,1	34,6

Tabell 2 – Sammenstilling regnskap og budsjett for BOA-inntekter

2 Avsetninger i bevilgningsøkonomien

I økonomimodellen skiller man mellom ulike aktivitetstyper, hvor det viktigste skillet går mellom ordinær drift og ulike typer øremerkinger (ØM). Diagrammet under viser faktiske avsetninger ved utgangen av 1.tertial sammen med budsjetterte avsetninger på samme tid, samt budsjetterte avsetninger ved utgangen av året.

Figur 2. Avsetninger i bevilgningsøkonomien fordelt på aktivitetstyper

Ordinær drift

Regnskapet viser at fakultetets avsetninger knyttet til ordinær drift er positive, men 1 mill. kr lavere enn budsjettert. På ordinær drift er kostnader til lønn, drift og internhusleie noe lavere enn budsjettert. Lavere netto-overføringer fra BOA gjør imidlertid at resultatet blir dårligere enn planlagt per 1.tertial. Fakultetet budsjetterer å ha positive avsetninger på ordinær drift ved utgangen av året. For flere enheter er dette helt nødvendig for å kunne håndtere planlagt overforbruk i budsjettet kommende år.

Øremerking til rekrutteringsstillinger

Fakultetet har et relativt høyt nivå på avsetninger til rekrutteringsstillinger. Dette omfatter både stillinger finansiert av poolen for rekrutteringsstillinger på UiT og stillinger finansiert over enhetenes egne rammer. Avsetningene er noe høyere enn budsjettert per 1.tertial. Det skyldes både forsinket tilsetning i stillinger og at refusjoner knyttet til sykefravær og permisjoner er større enn budsjettert. Avsetningene skal tas ganske mye ned i løpet av året, men avviket per 1.tertial kan tilsa at avsetningsnivået ikke vil reduseres like mye som budsjettert per nå.

Egne øremerkinger

Avsetningene i kategorien egne øremerkinger² er noe større enn budsjettert per 1.tertial. Kostnader til drift og investeringer er lavere enn budsjettert, mens lønnskostnadene er noe høyere enn planlagt. Årsbudsjettet viser at fakultetet skal ha i overkant av 30 mill. kr i negative avsetninger knyttet til egne øremerkinger ved utgangen av året. Dette skyldes i hovedsak merkostnader AKM og AKM-fond hvor det budsjetteres å være 39 mill. kr i negative avsetninger ved slutten av året. Flere av kjernefasilitetene budsjetterer også å ha negative avsetninger ved utgangen av året. Fakultetet mangler en modell for håndtering av økonomien i kjernefasilitetene, og man venter på at det skal igangsettes et arbeid knyttet

² ØM egen: øremerkinger gjort av fakultetet eller institutt. Kan omdisponeres.

både til organisering og håndtering av økonomien. I påvente av det akkumuleres til dels store merforbruk som må håndteres på et tidspunkt.

Andre øremerkinger

I kategorien øremerkinger gjort av UiT³ og eksterne⁴ finnes hovedsakelig avsetninger på fakultetsnivå til investeringsformål. Den største potten er resterende utstyrsbevilgning til MH2, en ekstern øremerking av KD. Ut over dette har fakultetet lite egne avsetninger til reinvestering i utstyr. Etter hvert som utstyrsbevilgningen til MH2 brukes opp bør fakultetet legge en plan for reinvestering og erstatning av nødvendig infrastruktur.

Til tross for at fakultetet har store negative avsetninger knyttet til merkostnader AKM budsjetteres det at de samlede avsetningene skal være positive ved utgangen av året. Avsetninger til ordinær drift og rekrutteringsstillinger fungerer som en buffer som kjøper oss litt tid.

3 Disponering av fakultetets strategiske midler

I henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell settes årlig 3,5% av fakultetets ramme av til strategiske disponeringer. I 2023 utgjør dette 25,6 mill. kr. Se vedlegg 3 for oversikt over disponeringene for perioden 2023-2027.

Per april er i underkant av 700 000 kr udisponert, og det forventes endringer da flere forpliktelser har behov for oppfølging. Fakultetsledelsen jobber med avklaringer på en rekke forpliktelser for både inneværende og kommende år. Målet er kartlegging av mulig handlingsrom for å kunne avhjelpe en anstrengt økonomisk ramme på kort sikt, i påvente av de langsiktige løsningene. I inneværende år har man sett seg nødt til å bruke 5,6 mill. kr for å håndtere kutt i budsjetttrammen for 2023, mens man i 2024 og 2025 har satt av til sammen 15,6 mill. kr til dekning av merkostnader AKM. I utgangspunktet er det behov for å sette av ytterligere 14,3 mill. kr til merkostnader AKM innen utgangen av 2025, men fakultetet håper å kunne skyve på nedbetalingen til 2026. Fakultetet er sånn sett privilegert som har en strategisk pott som kan brukes som buffer i dårlige tider, men målet må jo være å ha et aktivitetsnivå som er tilpasset den økonomiske rammen og som fortsatt kan gi rom for reelle strategiske prioriteringer og ikke bare brannslukning.

³ **ØM UiT:** øremerkinger gjort av universitetsstyret hvor det kan være krav om tilbakebetaling dersom aktivitet ikke gjennomføres. Kan ikke omdisponeres av fakultetet alene.

⁴ **ØM eksterne:** øremerkinger med særlig sterke bindinger, slik som bevilgning fra andre departement, supplerende bevilgninger og egenfinansiering i BOA-prosjekter. Kan ikke omdisponeres av UiT alene